

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ПСИХОЛОГІЯ ОСОБИСТОСТІ ТА ПЕРСОНОЛОГІЯ

Освітньо-професійна програми «Практична психологія»

1 курс, 1-2й семестр

Денна, заочна форми навчання

Галузь знань

**С Соціальні науки,
журналістика, інформація
та міжнародні відносини**

Спеціальність

С 4 Психологія

Освітній рівень

Другий (магістерський)

**Назва кафедри
та викладач /
викладачі**

Кафедра практичної психології

Викладач: Чанчиков Ілля Костянтинович

Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-praktychnoi-psykholohii-fpp/vykladachi-kafedry-prps/chanchykov-illia-kostiantynovych>

E-mail: i.k.chanchykov@udu.edu.ua

Лінк на профіль викладача у Google Scholar: <https://scholar.google.com/citations?user=IQ0zYeIAAAAJ&hl=uk>

**I. Основна
мета/цілі навчання**

формування у студентів системних знань про закономірності становлення, розвитку, структури та функціонування особистості, а також про основні теоретичні підходи до її вивчення у вітчизняній і зарубіжній психології.

**II. Місце навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Обов'язкова навчальна дисципліна

Шифр у навчальному плані ПП02

**III. Обсяг
навчальної
дисципліни**

Кількість кредитів	6 кредити ЄКТС	
	Денна ф.н.	Заочна ф.н.
Загальна кількість годин	180	
Лекційні заняття	32	12
Семінарські/практичні заняття	30	8
Самостійна робота	118	160

**IV. Короткий зміст
навчальної
дисципліни**

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади психології особистості та персонології

Тема 1. Предмет, завдання і методи психології особистості та персонології

Тема 2. Проблема особистості у зарубіжній психології

Тема 3. Теорії особистості у вітчизняній та радянській психології

Тема 4. Структура особистості та основні детермінанти її розвитку

Змістовий модуль 2. Психологічна характеристика, розвиток і самореалізація особистості

Тема 5. Типології особистості

Тема 6. Самосвідомість і Я-концепція особистості

Тема 7. Мотиваційно-потребова сфера і спрямованість особистості

Тема 8. Особистісний потенціал, самореалізація і психологічне благополуччя

Детальні теми лекційних і семінарських занять, питання до іспиту тощо містяться у курсі у Moodle:

<https://dle.udu.edu.ua/course/view.php?id=1814>

**V. Результати
навчання**

ПР1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПР11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР14. Здатність демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань та усвідомлювати психофізіологічні засади розвитку особистості, зокрема, становлення творчої особистості.

ПР16. Здатність орієнтуватися в теоретичних моделях психологічної допомоги, використовувати їх в різноманітних її галузях та різновидах, володіти основними процедурами, техніками та конструктами.

**VI. Порядок і
критерії
оцінювання**

Форми поточного контролю

Поточний контроль	опитування (усні й письмові), презентації кейсів, моделювання психологічних ситуацій, тестування (у тому числі онлайн), участь у групових дискусіях, виконання рольових вправ
Підсумковий контроль	екзамен у 2 семестрі

Важливі зауваги щодо оцінювання!

До початку екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право скласти екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він вивчає навчальну дисципліну повторно на платній основі. Максимальна оцінка за семестр **60 балів**, за екзамен – **40 балів**

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом факультету. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 3-х академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми освітнього компонента, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з освітнього компонента, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

- **35 – 59 балів з можливістю повторного складання.** Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з освітнього компонента, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;
  - **0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента.** Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.
-

VII. Політика курсу Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щочетверга після четвертої пари. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконанні у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове) – 3 бали;
  - 2) презентація кейсів – 5 балів;
  - 3) моделювання психологічних ситуацій – 5 балів;
  - 4) аналіз наукових статей – 3 бали;
  - 5) участь у групових дискусіях – 2 бали;
-

VIII. Основні інформаційні ресурси

1. Аршава І. Ф., Носенко Е. Л. Психологія особистості: підручник для студентів закладів вищої освіти. Дніпро: ЛІРА, 2024. 500 с.
  2. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: Ліра-К, 2020. 364 с.
  3. Варій М. Й. Психологія особистості: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
  4. Столяренко О. Б. Психологія особистості: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2012. 280 с.
  5. Католик Г., Калька Н. Психологія особистості (в схемах, презентаціях і таблицях): навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2022. 158 с.
  6. Москалець В. П. Персонологічні теорії особистості // Психологія особистості: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. С. 191–362.
  7. Schultz, D. P., Schultz, S. E., & Maranges, M. M. Theories of Personality (12th ed.). Boston: Cengage.
  8. Friedman, H. S., & Schustack, M. W. Personality: Classic Theories and Modern Research. Pearson / Allyn & Bacon.
  9. Pervin, L. A., John, O. P., & Robins, R. W. (Eds.). Handbook of Personality: Theory and Research (3rd ed.). New York: Guilford Press.
  10. Larsen, R. J., & Buss, D. M. Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature (3rd ed.). McGraw Hill, 2020.
  11. McCrae, R. R., & Costa, P. T. Personality in Adulthood: A Five-Factor Theory Perspective (2nd ed.). New York: Guilford Press.
  12. Allport, G. W. Pattern and Growth in Personality. New York: Holt, Rinehart and Winston, 1961.
-

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри практичної психології (протокол №1 від 28.08.2026 р.)